

**Parenting
Together**

PARENTINGTOGETHER.EU

Intellektuális fogyatékosokkal élők befogadásának érdekérvényesítő eszköztára

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A projektet az Európai Unió támogatta a 2020-1-HU01-KA204-078751 számú támogatási megállapodás keretében.

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

Dokumentum ellenőrzési oldal

IO/feladat: IO4

**Cím: Intellektuális fogyatékkal élők befogadásának
érdekérvényesítő eszköztára**

Esedékesség időpontja: 2023. február 28.

Benyújtás dátuma 2023. január 19.

Terjesztési szint (belső/nyilvános): Nyilvános

Kinek szól ez az eszköztár?

A Parenting Together Érdekvédelemért Eszköztár a szülői vezetőket és a közösségi oktatókat célozza meg, akik a PAT megközelítés megvalósítása érdekében végzett saját érdekvédelemért munkájukhoz használhatják az eszközöket – ez egy örömteli befogadási megközelítés, amely az értelmi fogyatékossgal élő gyermekek szüleinek összpontosít, különösen a kisgyermekre. Az eszköztár segítségével képesek lesznek befolyásolni és meggyőzni a döntéshozókat a politika és a gyakorlat minden színterén, különös tekintettel a nemzeti és helyi szintű politikai döntéshozókra, az iskolavezetőkre és más vezető szakemberekre, valamint az oktatásban és a fogyatékossgal egészségtudományban érdekelt munkaerő-piaci szereplőkre.

A "Parenting Together" bemutatása

A Parenting Together projekt fő célja az értelmi fogyatékossgal élő emberek életminőségének javítása a családtagok – különösen a szülők – megerősítése révén, a 0-7 éves korosztályra összpontosítva, valamint a szülők és szakemberek figyelmének felkeltése arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet jobban támogatni az értelmi fogyatékossgal élő gyermekek és fiatal felnőttek igényeit. A konzorcium ezt a célt a projekt keretében előállított négy fő eredmény által kívánja elérni:

1. Egy olyan e-learning¹ platform, amely interaktív oktatási modulokat biztosít, amelyek lefedik azokat a főbb területeket, amelyeken az értelmi fogyatékossgal élő személyek családjainak képzésre, tudatosságnövelésre és/vagy szemléletváltásra van szükségük, mint például: Út a diagnózis megszerzéséhez, Együttműködés a szakemberekkel és otthoni fejlesztés, Inkluzív és speciális oktatási lehetőségek, Egyetemes tervezés, Családi és közösségi integráció és Szülői jólét. A képzés angol, görög, magyar és portugál nyelven érhető el.
2. A szakembereket célzó esetkezelési rendszer kézikönyve.
3. Képzési és mentori keret a szülők és kortárs szószólók számára, hogy tájékozottassák és bevonják a tanárokat és a tipikusan fejlődő gyermekek szüleit a befogadóbb gyakorlatok előmozdítására irányuló erőfeszítésekbe. Az "Együtt jobb" címet viselő képzési eszköztár a sajátos nevelési igényű és fogyatékossgal nem rendelkező gyermekek szüleinek és a tanároknak szól, hogy megváltoztassák a negatív hozzáállást és tájékozottassák őket az együttnevelés előnyeiről.

---

¹ E-tanulás, online tanulás.

Mi az érdekérvényesítés és miért fontos?

A (szakpolitikai) érdekérvényesítés egy olyan párbeszéd tárgyalási és közvetítési folyamata, amelyen keresztül befolyásos hálózatok, véleményvezérek és végül döntéshozók saját magukévá teszik az Ön ötleteit, bizonyítékait és javaslatait, és ezt követően, ezek alapján cselekednek (Eóin Young & Lisa Quinn, 2012).

Bárki lehet szószóló, csak annyi kell hozzá, hogy általában véve, de jellemzően egy adott területen vagy területen akarjon változást elérni a társadalomban. A szociális, oktatási és egészségügyi rendszerek gyakran cserbenhagyják a szülőket a világ minden táján, de ez nem jelenti azt, hogy ezt el kell fogadni. Az érdekérvényesítés egy módja annak, hogy a döntéshozóknak jobb alternatívákat kínálva küzdjünk a változásért.

Nem elég, ha erős érvekkel és jól működő, bizonyítékokon alapuló módszerekkel rendelkezik, de meg kell találnia a módját annak is, hogy elérje a döntéshozókat, és meggyőzze őket a cselekvésről.

Hogyan tervezze meg érdekérvényesítő tevékenységét?

Az érdekérvényesítés olyan tevékenység, amelyet saját magának kell megterveznie, a saját politikai, társadalmi és pénzügyi valóságához igazítva (lásd alább a *SWOT-elemzést*). Meg kell határoznia, hogy kiket kell megszólítania, hogyan helyezze el üzenetét a jelenlegi valóságban, és mi lehet az "értékesítési pont" (lásd alább az *érdekeltek feltérképezését*).

Az érdekérvényesítést SMART módon kell megtervezni. A SMART egy rövidítés, amely a következőket jelenti:

Specific (Konkrét) - meg kell határoznia, hogy pontosan mit akar elérni.

Measurable (Mérhető) - meg kell tudnia ítélni, hogy teljesen vagy részben elérte-e a céljait.

Achievable (Elérhető) - reális célokat kell kitűznie, hogy elkerülje a nagy csalódásokat.

(Relevant) Releváns - pénz, erőfeszítés és idő befektetése abba, ami valóban számít, és ami jobb lehetőséget eredményezhet a gyermekek számára.

(Timed) Időhöz kötött - meg kell határoznia egy időkeretet a tevékenységeihez, hogy megfelelően tudjon összpontosítani.

Nemzetközi politikai kontextus

Az ENSZ gyermekjogi egyezménye (UNCRC)

Bár az EU nem kötötte meg az UNCRC-t, az összes uniós tagállam ratifikálta az egyezményt. Az UNCRC 23. cikke kifejezetten elismeri a fogyatékossgal élő gyermekek jogait. Emellett a 2. cikk tiltja a fogyatékossgon alapuló megkülönböztetést, a 3. cikk pedig arra szólít fel, hogy a gyermek minden, a gyermekeket – köztük a fogyatékkal élőket – érintő döntésnél a gyermek mindenek felett álló érdekét kell szem előtt tartani. Az 5. és 18. cikk elismeri a szülők kizárólagos jogát, kötelességeit és kötelezettségeit gyermekeik nevelésében, és kötelezi a tagállamokat, hogy támogassák a szülőket e szerepük betöltésében, az általuk igényelt formákban. Uniós szinten az EUSZ (Európai Unióról szóló szerződés) 3. cikke a gyermekek jogainak védelmét az Európai Unió céljaként határozza meg, amely megköveteli, hogy hatáskörének megfelelően aktívan dolgozzon ki megfelelő jogalkotási vagy szakpolitikai kezdeményezéseket.

ENSZ egyezmény a fogyatékkal élők jogairól (CRPD)

Az Európai Unió 2010 decemberében csatlakozott a CRPD-hez. Ezzel az EU felismerte, hogy a fogyatékossgal élő személyek jogaik érvényesülése milyen kihívásokkal szembesülnek, és a tagállamokkal együtt felelősséget vállalt a CRPD végrehajtásáért. Az EU felelőssége az UNCRC végrehajtása tekintetében más léptékű. Annak ellenére, hogy az EU nem ratifikálta, az ENSZ gyermekjogi egyezményének jogai és elvei irányítják az uniós politikákat és intézkedéseket, mivel az EUSZ a gyermekek jogait uniós célkitűzéseként ismeri el.

A CRPD jogi keretet biztosít a fogyatékossgal élő gyermekek, mint különösen kiszolgáltatott uniós polgárok jogainak védelméhez. A 7. cikk kifejezetten a fogyatékossgal élő gyermekekkel foglalkozik, és előírja a tagállamok számára, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy a fogyatékossgal élő gyermekek a többi gyermekkel azonos feltételek mellett teljes mértékben élvezhessék valamennyi emberi jogot és alapvető szabadságot. Ezek a kötelezettségek többek között az oktatáshoz való joggal és a fogyatékossgal élő gyermekek fejlődő képességeinek tiszteletben tartásával, a családi élethez és a közösségen belüli gondoskodáshoz való joggal, az egészséghez való joggal, valamint a javakhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel kapcsolatosak, beleértve a szabadidős tevékenységeket is. Ezen túlmenően a 16. cikk előírja a részes államok számára, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a fogyatékossgal élő gyermekek kizsákmányolással és visszaéléssel szembeni védelme érdekében. Az EU-t a tagállamokkal együtt a megosztott hatáskörbe tartozó vagy nemzeti hatáskörbe tartozó területeken kötik a CRPD kötelezettségei.

Az oktatás újragondolása

Az UNESCO "Az oktatás újragondolása: a globális közjó felé?" című jelentése az UNESCO által az oktatás világát leginkább befolyásoló egyik jelentés, az 1996-os Delors-jelentés "Tanulás: A bennünk rejlő kincs". A dokumentum alapja az a hatalmas változás, amelyet a világ az elmúlt 25 évben tapasztalt. Ezeket a változásokat a komplexitás és az ellentmondás új foka jellemzi, ami az oktatás átalakításának a Delors-jelentésben jelzethél is nagyobb szükségességét jelenti. A jelentés többek között az oktatás irányításával kapcsolatos kérdéseket vizsgálja, különös tekintettel az oktatás mint közjó elvére. A jelentés az oktatásról, mint alapvető közjóról, humanista szemléletet mutat be. Ez a megkülönböztetés számos európai országban fontos. A közjónak a volt szocialista országokban rossz konnotációja van, ami nemcsak azt jelenti, hogy az állam köteles gondoskodni róla, hanem azt is, hogy valójában nem tartozik senkihez, miközben nem eléggé átlátható és elszámoltatható. Ehhez képest a közjó fogalma azt a szemzőget hangsúlyozza, hogy minden ember felelős az oktatásért – tanulóként és pedagógusként egyaránt.

ECD (koragyermekkorai fejlesztés) vs. ECEC (koragyermekkorai nevelés és gondozás)

Jelenleg Európában két fő nézetet hirdetnek a korai gyermekkoráról, valamint a szülők és az intézmények eltérő szerepéről.

Az UNESCO általánosságban az ECD mellett száll síkra, ami azt jelenti, hogy a családot kell képessé tenni arra, hogy gondoskodjon gyermekeiről, és az intézmények szerepe csak másodlagos a folyamatban.

Az Európai Unió a kora gyermekkorai nevelés és gondozás mellett száll síkra, és olyan intézmények létrehozására összpontosít, amelyek lehetővé teszik a szülők számára, hogy a lehető leggyorsabban visszailleszkedjenek a munkaerőpiacra, és a gyermekek már egészen kicsi koruktól kezdve hivatalos gondozásban részesüljenek.

Ez a konzorcium a családok választási szabadsága mellett száll síkra, és az ENSZ gyermekjogi egyezménye szerint minden gyermek számára a lehető legjobb oktatást biztosítja, legyen az otthon vagy intézményben. Úgy véljük, hogy minden családnak szabadon kell választania, hogy mi a számára legmegfelelőbb, és ettől függetlenül egyenlő támogatást kell kapnia. A szülők felelősek gyermekeik oktatásáért, és az anyagi körülmények nem akadályozhatják meg őket abban, hogy a kívánt megoldást válasszák.

A szociális jogok európai pillére

Az EPCR alapelvei a következőket tartalmazzák:

- Mindenkinek joga van a minőségi és inkluzív oktatáshoz, képzéshez és az egész életen át tartó tanuláshoz annak érdekében, hogy olyan készségeket tartson fenn és szerezzon, amelyek lehetővé teszik számára a teljes körű társadalmi részvételt és a munkaerőpiacon való sikeres átmenetet.
- Nemre, faji vagy etnikai származásra, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélkül mindenkinek joga van az

egyenlő bánásmódhoz és esélyegyenlőséghez a foglalkoztatás, a szociális védelem, az oktatás, valamint a nyilvánosság számára elérhető javakhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében. Elő kell segíteni az alulreprezentált csoportok esélyegyenlőségét.

- A gyermekeknek joguk van a megfizethető, jó minőségű koragyermekkorai neveléshez és gondozáshoz.
- A fogyatékossgal élő embereknek joguk van a méltóságtejes életet biztosító jövedelemtámogatáshoz, a munkaerőpiacon és a társadalomban való részvételt lehetővé tevő szolgáltatásokhoz, valamint az igényeikhez igazított munkakörnyezethez.

Európai Oktatási Térség

Az Európai Unió fő politikai célkitűzése az oktatás területén az Európai Oktatási Térség (European Education Area) megvalósítása 2025-re, valamint az oktatás és képzés digitális korszakra való átállítása. Az Európai Oktatási Térséget hat dimenzió támasztja alá, amelyek közül az egyik a befogadás. Az Európai Unió (EU) a 2021-27 közötti időszakban minden eddiginél több forrást fog az oktatásba és képzésbe irányítani, többek között a gazdaságélénkítési és rugalmassági eszközön keresztül. Jelentős támogatás áll majd rendelkezésre az oktatás és képzés szükséges reformjaihoz és beruházásaihoz az infrastruktúrától és az épületek építésétől kezdve a tanárok képzésén át a digitális eszközökig és a nyílt oktatási források finanszírozásáig. A Bizottság külön támogatást nyújt a helyi, regionális és nemzeti hatóságoknak, hogy az oktatási infrastruktúrába történő beruházásokkal kapcsolatos kölcsönös tanulás és a bevált gyakorlatok cseréje révén a lehető legjobban használják fel a rendelkezésre álló forrásokat.

Ezen túlmenően az oktatási integráció megvalósítása érdekében nagy hangsúlyt kell fektetni a tanárookra, valamint készségeikre és kompetenciáikra.

Európai Gyermekek Garancia

Az Európai Bizottság által 2021-ben elfogadott európai gyermekgaranciát azzal a céllal hozták létre, hogy Európában minden olyan gyermek, akit szegénység vagy társadalmi kirekesztés fenyeget, hozzáférjen a legalapvetőbb jogokhoz, például az egészségügyi ellátáshoz és az oktatáshoz. Hangsúlyozza a szükséges oktatáshoz, egészségügyi ellátáshoz és egyéb támogató szolgáltatásokhoz való ingyenes hozzáféréshez való alapvető jogot, amelyek kulcsfontosságúak minden gyermek, köztük a fogyatékossgal élő gyermekek fejlődéséhez. Bár Európában a legtöbb gyermek elméletileg hozzáférhet ezekhez a szolgáltatásokhoz, ezek a szolgáltatások még mindig többnyire nem teljesen inkluzívak, mivel nem ingyenesek.

Politikai környezet

Amikor a szakpolitikai környezetről beszélünk, akkor az összes olyan törvényt és rendeletet értjük, amelyek alkalmazandók és befolyásolják az Ön helyzetét.

A dokumentumban később összefoglaltuk az értelmi fogyatékos gyermekek és családjaik integrációját befolyásoló legfontosabb nemzetközi szakpolitikai dokumentumokat, de ezeken túlmenően léteznek olyan nemzeti szabályozások is, amelyek nagymértékben eltérhetnek, vagy akár ellentmondhatnak a nemzetközi szakpolitikának. Egyes nemzetközi szakpolitikai dokumentumok, nevezetesen a nemzetközi szerződések kötelező érvényűek, míg mások ajánlások, amelyeket Ön felhasználhat az érdekvégyesítő munkája során. Támogatja-e az Ön nemzeti/helyi politikai környezete (legalábbis papíron) az inkluzív rendszert? Vannak-e jelenleg olyan törvények vagy rendeletek, amelyek kifejezetten megakadályozzák, hogy az Ön országa ügyviteli rendszert fogadjon el?

Intézményi környezet

Bár az intézményeknek be kellene tartaniuk a törvényeket és rendeleteket, a valóságban lehet, hogy szigorúbbak és ellenőrzőbbek, vagy éppen ellenkezőleg, hajlandóak megszegni bizonyos szabályokat, hogy extra támogatást nyújtsanak. Elemezze és sorolja fel azokat a gyakorlatokat, amelyek az Ön javát szolgálják, vagy amelyek megakadályozzák egy olyan rendszer megvalósulását, amely valóban figyelembe veszi az értelmi fogyatékos vagy általában a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik igényeit.

Pénzügyi rendelkezések

A döntéshozók első kérdése egy új ötlet hallatán gyakran az, hogy "Mennyibe fog kerülni?". Bár sok változtatás extra pénzügyi teher nélkül is megvalósítható, fel kell mérni, hogy milyen pénzügyi forrásokra van szükség ahhoz, amit el akarunk érni, milyen pénzügyi rendelkezések vannak érvényben, mit támogatnak, mennyire rugalmasak. A gyermekek jogairól és a fogyatékkal élők jogairól szóló nemzetközi szerződések mind megkövetelik az államoktól, hogy támogatást nyújtsanak, lehet, hogy érvelnie kell azzal, hogy a jelenlegi támogatás nem felel meg a célcsoportok igényeinek.

A közvélemény

Az Ön érdekvégyesítő erőfeszítései rendkívül megkönnyíthetik vagy megnehezíthetik az Ön üzenetének széles körű támogatottságától függően. Az előítéletek és tévhitek sajnos nem ritkák a fogyatékos vagy a szülői szerepvállalás témakörében; ha tisztában van a közvélemény általános tendenciáival, akkor üzenetei és tevékenységei kifejezetten a negatív hiedelmekre irányulhatnak, vagy a pozitív hiedelmekre építhetnek.

Kezdőpontok

Főbb meghatározások

Az érdekérvényesítő munka megkezdésekor elengedhetetlen, hogy a legfontosabb kifejezések és fogalmak alatt mindenki ugyanazt értse.

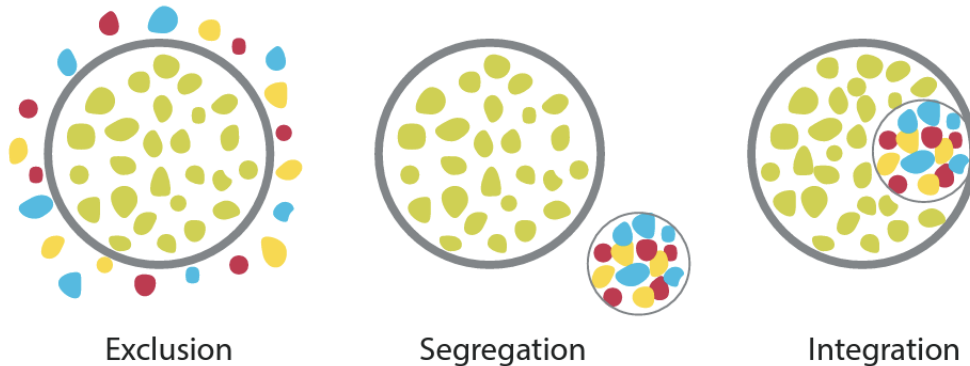
Inkluzív oktatás

Az inkluzív oktatás lehetővé teszi, hogy a különböző háttérű tanulók egymás mellett tanuljanak és fejlődjenek, ami mindannyiuk javát szolgálja (UNICEF).

A "4. fenntartható fejlődési cél" (Sustainable Development Goal 4) célja, hogy biztosítsa az inkluzív és méltányos minőségi oktatást, és előmozdítsa az egész életen át tartó tanulás lehetőségét mindenki számára. Az inkluzív oktatást, beleértve a formális kora gyermekkori és általános iskolai oktatást is, olyan oktatásként határozza meg, amely minden gyermek számára elérhető, és releváns és hatékony tanulási eredményekhez vezet.

A befogadás nehezen definiálható fogalom, és a szakemberek, illetve a befogadást tudományosan tanulmányozók között nincs egységes definíció. Egyszerűbb kiindulópont lehet az, hogy mi az, ami nem az inklúzió, mint az, ami az:

(Source: www.thinkinclusive.us)

Kirekesztés: egyes gyermekek és fiatalok nem férnek hozzá a minőségi oktatáshoz. Sok értelmi fogyatékossgal élő gyermek nem fér hozzá az igényeinek megfelelő minőségi oktatáshoz, gyakran azért, mert az egyetlen lehetőség anyagilag nem megfizethető számukra, vagy egyszerűen nincs rá lehetőség helyben.

Szegregáció: egyes gyermekek és fiatalok oktatása másoktól elkülönítve történik, például különböző osztályterekben, de ugyanabban az iskolában, vagy a tanterv során a csoportok folyamatos "beállítása" vagy "áramoltatása" révén.

Integráció: a gyermekek és fiatalok látszólag együtt tanulnak, de a valóságban mégis külön-külön oktatják őket. Erre példa, amikor egy gyermek ugyanabban az osztályteremben van jelen a többi gyermekkel az órákon, de egy felnőtt által, személyre szóló támogatást kap, aki

nem lép kapcsolatba a többi gyermekkel. Az inklúziót ezzel szemben úgy lehetne leírni, hogy "együtt", nem csak egy helységben.

Korai gyermekkori beavatkozás

Az Európai Sajátos Nevelési Igények és Inkluzív Oktatás Ügynökségének (European Agency for Special Needs and Inclusive Education) meghatározása szerint. "A nagyon kisgyermek és családjai számára nyújtott szolgáltatások/ellátások összessége, amelyet a gyermek életének egy bizonyos időszakában a család kérésére nyújtanak, és amely magában foglal minden olyan intézkedést, amelyet akkor tesznek, amikor a gyermeknek különleges támogatásra van szüksége, hogy biztosítsa és fokozza személyes fejlődését, erősítse a család saját kompetenciáit, és elősegítse a család és a gyermek társadalmi befogadását. Ezeket az intézkedéseket a gyermek természetes környezetében, lehetőleg helyi szinten, családközpontú és többdimenziós csapatmunkára épülő megközelítéssel kell nyújtani."

Speciális oktatás

A speciális oktatás olyan oktatás, amelyet kifejezetten a fogyatékossgal élő gyermek egyedi szükségleteinek kielégítésére terveztek. Ez olyan oktatást jelent, amelyet egyénileg alakítottak ki a gyermek fogyatékossgából eredő különleges szükségleteinek kielégítésére. Mivel minden gyermek egyedi, nehéz általános példát adni a speciális oktatásra. Ez minden egyes gyermek esetében egyénre szabott. (Center for Parent Information and Resources - Szülői Információs és Erőforrás Központ)

Bár a sajátos neveléssel kapcsolatos meghatározások mindig a fogyatékkal élő gyermekekre összpontosítanak, fontos kiemelni, hogy végső soron minden gyermeknek, függetlenül attól, hogy fogyatékkal él-e vagy sem, különleges szükségletei vannak, és ezért speciális nevelést igényel. Az inkluzív oktatási rendszernek képesnek kell lennie arra, hogy minden gyermek egyéni igényeit kielégítse.

Szülő

A szülő olyan személy, aki egy másik személyt nevel és gondoz. Szülőnek lenni azonban nem feltétlenül jelenti azt, hogy biológiailag átadod a genetikádat a gyermekednek. A szülő különböző formákat ölthet, például mostohaszülő, nagyszülő, gondviselő, törvényes gyám vagy ezek kombinációja. A szeretet és a szenvedély mellett a közös jellemző a gyermekért és annak neveléséért való felelősség, ami meghatározza a szülőt.

Érdekelt felek

Az oktatásban az érdekelt fél kifejezés általában mindenkire – emberekre vagy szervezetekre – utal, akiknek fontos az iskola és diákjai jóléte és sikere, beleértve az igazgatókat, tanárokat, munkatársakat, diákokat, szülőket, családokat, közösségi tagokat, helyi üzleti vezetőket és választott tisztviselőket, például iskolaszékeket, városi tanácsosokat és állami képviselőket.

Röviden, az érdekeltek "érdekeltek" az iskolában és annak diákjaiban, ami azt jelenti, hogy személyes, szakmai, polgári vagy pénzügyi érdekeltségük vagy aggodalmuk van.

Formális oktatás

A formális tanulás vagy formális oktatás olyan oktatás, amelyet rendszerint képzett tanárok nyújtanak szisztematikus, szándékos módon egy bölcsődében, óvodában, iskolában, egyetemen, más felsőoktatási intézményben vagy szakképző intézményben. Ez az OECD által meghatározott három tanulási forma egyike, a többi az informális tanulás és a nem formális tanulás.

Informális oktatás

Az informális oktatás a tanulás bölcs, tiszteletteljes és spontán művelésének folyamata. A beszélgetés, a tapasztalatok felfedezése és bővítése révén működik.

Nem formális oktatás

Az oktatás intézményesített, szándékos és egy oktatási szolgáltató által tervezett oktatás. A nem formális oktatás meghatározó jellemzője, hogy az egyének egész életen át tartó tanulási folyamatán belül a formális oktatás kiegészítése, alternatívája és/vagy kiegészítője. Gyakran azért biztosítják, hogy mindenki számára biztosítsák az oktatáshoz való hozzáférés jogát. Minden korosztály számára elérhető, de nem feltétlenül alkalmaz folyamatos képzési struktúrát; lehet rövid időtartamú és/vagy alacsony intenzitású, és jellemzően rövid tanfolyamok, workshopok vagy szemináriumok formájában valósul meg. A nem formális oktatás többnyire olyan képesítésekhez vezet, amelyeket az illetékes nemzeti oktatási hatóságok nem ismernek el formális képesítéseként, vagy egyáltalán nem vezet képesítésekhez. A nem formális oktatás magában foglalhatja a felnőttek és a fiatalok írástudását és az iskolán kívüli gyermekek oktatását elősegítő programokat, valamint az életvezetési és munkaképességeket, illetve a társadalmi vagy kulturális fejlődést célzó programokat.

Esetkezelés

Az esetkezelés olyan együttműködési gyakorlat, amelyben egy szakember segítséget nyújt az egyéneknek annak érdekében, hogy kielégítse egészségügyi, oktatási vagy egyéb kiegészítő szükségleteit. A gyakorlatot világszerte alkalmazzák az egészségügyi és oktatási rendszerekben, valamint a szociális munkában, és számos különböző területen alkalmazott hatékony és alacsony költségű módszernek számít.

Az érdekeltek feltérképezése

Az érdekérvényesítő tevékenység egyik legnagyobb kihívása a célközönség és annak igényeinek/motívumainak azonosítása és megértése. A tervezési szakaszban figyelembe kell venni, hogy a politikát és általában a döntéseket emberek hozzák, nem pedig intézmények.

Ezért az érdekérvényesítő tevékenységeknek az egyénekre kell irányulniuk. A sikeres érdekvédők gondosan elemzik célközönségüket, hogy erőfeszítéseiket és erőforrásaikat a leghatékonyabb módon irányítsák.

A célközönség azonosításának és megértésének első lépései során hasznos lehet különbséget tenni az elsődleges és a másodlagos célközönség között. Más szóval, az érdekvédőknek a kérdésekre kell válaszolniuk:

- Kinek van felhatalmazása a szükséges változtatások végrehajtására? és
- Ki befolyásolja őket

Az elsődleges célközönség a döntéshozók bármely szintje, akiknek hatalmukban áll közvetlenül befolyásolni az érdekérvényesítési cél kimenetelét – legyen szó politikai változásról vagy más döntő fontosságú tényezőkről, mint például a finanszírozás. Ezek olyan személyek, akiknek például jóvá kell hagyniuk egy jogszabály-módosítást. A másodlagos célközönség olyan egyének és csoportok, akik befolyásolni tudják ezeket a döntéshozókat. Az egyének utóbbi csoportjának véleménye és cselekedetei fontosak az érdekérvényesítési célok elérésében, mivel képesek befolyásolni a döntéshozók véleményét és cselekedeteit – akár támogatóként, akár ellenfélként.

Ha például egy esetkezelési rendszer rendszerszintű bevezetését szeretné elérni az Ön országában, és Ön egy értelmi fogyatékos gyermeket nevelő szülő, akkor az Ön érdekeltjei a következők lehetnek:

- Azok a családok, akiknek a gyermekei érintettek, ők lesznek az Ön támogatói.
- A szakemberek (pszichológusok, terapeuták, orvosok, tanárok) lehetnek a szövetségesei, vagy talán őket is meg kell győzni.
- Hivatalos oktatás, amelynek együtt kell működnie az esetmenedzserekkel, és meg kell értenie, hogy ez támogatás, nem pedig plusz munka.
- Az oktatás vagy a fogyatékoság területén működő nem kormányzati szervezetek szövetségesei része lehetnek az Ön hangjának felerősítésében.
- Azokat a politikai döntéshozókat, akik befolyásolják az ilyen politika végrehajtását vagy döntenek róla (lehetnek oktatási vagy egészségügyi miniszterek, államtitkárok, helyi tanácsok tagjai), akiket meg kell győzni.
- A rendelkezésre álló finanszírozásra hatással lévő pénzügyi döntéshozók.
- Képzési szolgáltatók és egyéb intézmények, amelyek szerepet játszanának a résztvevők képzésében.
- Szülői szervezetek, amelyek segíthetnek céljai elérésében
- Fogyatékosággal élő szervezetek, amelyek támogathatják Önt, de a megközelítésből is hasznot húzhatnak.

Érintettek térképe

Minden egyes célcsoport (és a nagyon befolyásos emberek, pl. miniszter vagy polgármester esetében minden egyes célpont) esetében eldöntheti, hogy melyik kvadránsba tartoznak, és milyen eszközökkel lehet őket bevonni néhány egyszerű kérdés megválaszolásával:

1. Mit tudnak az értelmi fogyatékos gyermekekről és családjairól?

Ha túlságosan alapvető információkat ad meg, az feleslegesnek tűnhet, és elveszítheti az érdeklődésüket. Ha nem biztosítja a közös alapot, az később problémákat okozhat.

2. Milyen meggyőződések befolyásolhatják őket a célja támogatásában?

Mit gondolnak az inkluzív oktatásról? Hogyan látják a szülők szerepét? Mit gondolnak, ki a felelős a különböző szerepekért a különböző oktatási szükségletű gyermekekkel kapcsolatban?

3. Milyen személyes érdekek befolyásolhatják a támogatásukat?

Vannak értelmi fogyatékos gyermekek? Újraélesztés előtt állnak? Lehet, hogy ez médiavisszhangot biztosít számukra? – további más, hasonló tényezők jelentős befolyással bírhatnak.

4. Milyen hatással lehet a támogatásuk az Ön céljaira?

Fontos megérteni, hogy közvetlen támogatásuk hogyan segítheti Önt az inkluzív oktatás vagy az esetkezelési rendszer megvalósításában, de ugyanilyen fontos azt is látni, hogy milyen hatása lehet annak, ha nem tesznek semmit, vagy közvetlenül a céljai ellenében cselekszenek.

SWOT-elemzés

GYELV elemzés

A SWOT-elemzés egy egyszerű és jól ismert eszköz. Ha megfelelően végezzük el, ez lehet az alapja az érdekérvényesítő munkánkknak (és a módszer más célok esetében is használható.) A SWOT egy másik rövidítés, amely a következőket jelenti.

Strength (Erősségek) - amiben Ön vagy az az ötlet/módszer/termék, amiről megpróbálja meggyőzni az embereket, igazán jó.

Weaknesses (Gyengeségek) - mik lehetnek a kihívások, mit lehet túl nehéz elfogadni vagy megvalósítani, mi igényel túl sok erőfeszítést.

Opportunities (Lehetőségek) - a környezet mely elemei (médiamegjelenések, készülő jogszabályok, változtatási szándék) segíthetik az elérni kívánt célok megvalósítását.

Threats (Fenyegetések/Veszélyek) - melyek a fő akadályok, amelyek az Ön útjában állhatnak.

Fontos megjegyezni, hogy az Erősségek és a Gyengeségek belső tényezők, egyes gyengeségeket akár Ön is képes lehet javítani és kiküszöbölni, míg a Lehetőségek és a Fenyegetések külső tényezők, nem Öntől függenek, és a Fenyegetések minimalizálásához sok érdekérvényesítő erőfeszítésre lehet szükség.

Felkérjük Önt, hogy végezzen SWOT-elemzést a politikai környezetről, az intézményi környezetről, a pénzügyi rendelkezésekről és a közvéleményről saját környezetében, hogy felmérje, melyek a fő akadályok a céljai elérésében, és melyek a támogató tényezők.

Bizonyítékalap

A befogadás előnyei

Ha megszüntetjük a fogyatékosággal élő személyek előtt álló politikákat, előítéleteket vagy akadályokat, az egész világ jól jár. Az inklúzió és az inkluzív oktatás leírása szerint nemcsak a SEND-es gyermekek² (pl. barátságok, fokozott szociális kezdeményezések, kapcsolatok és hálózatok), hanem a SEND nélküli gyermekek, szüleik és tanáraik számára is előnyös (pl. a tevékenységek elsajátításának nagyobb lehetőségei mások gyakorlásával és tanításával, az empátiakészség fejlesztése, az egyéni különbségek fokozott megbecsülése és elfogadása). A különböző igényeket kielégítő rendszer elősegíti mindenki tehetségének kibontakoztatását, miközben segít az akadályok közös leküzdésében.

Miért működik a javasolt módszertan

Esetkezelés

Az esetkezelés filozófiája azon a tényen alapul, hogy mindenki jól jár, ha az ügyfél eléri az optimális wellness- és funkcionalitási szintet, mivel jólléte nem csak rá, hanem családjára, támogató rendszerére, sőt magára az egészségügyi rendszerre is hatással van. Ezért az esetkezelés fő célja az ügyfél jóllétének elérése és általános életminőségének javítása az érdekérvényesítés, az értékelés, a tervezés, az ellátás koordinálása, a kommunikáció, az oktatás, az erőforrások kezelése és a szolgáltatások elősegítése révén - a fő hangsúlyt a szükséges lehetőségek és szolgáltatások értékelésére, valamint a család/ügyfél összekapcsolására a megfelelő szolgáltatókkal és erőforrásokkal.

Az esetkezelés hatékony, olcsó és ügyfélközpontú módszer, ha alkalmazzák, mivel egy esetkezelő sok segítséget jelenthet a különböző körülmények között élő családoknak: például olyan családoknak, amelyeknek a gyermekei több különböző terápiára járnak, vagy olyan családoknak, amelyeknek különleges szükségletű gyermekeik vannak. Az esetmenedzser koordinál és segít a gyermek érdekében hozott döntések meghozatalában - biztosítva a gyermek orvosi, fizikai és érzelmi szükségleteit. Ügyfélközpontú gondolkodásmódjkkal az esetmenedzserek segítenek a családoknak eligazodni az összetett rendszerekben, megkönnyítve számukra, hogy megtalálják a gyermekeik számára szükséges, alkalmazható forrásokat és szolgáltatásokat.

Az ügykezelés óriási különbséget jelenthet az információk gyors összegyűjtésében. Az ügyfelek gyorsan változó igényeinek kielégítése érdekében az esetmenedzser nemcsak alapvetően adaptív, hanem a menedzsment több, különböző típusú, kiszámíthatatlan és összetett munkára is alkalmazható, amelyek mindegyike - többnyire adatalapú - széttagolt erőforrásokkal jár. Emellett a jobb és gyorsabb eredmények elérése érdekében az esetmenedzsment egyfajta kapcsolatot kezdeményez az ügyfél és a szolgáltatásnyújtó rendszer között. Az

---

² sajátos nevelési igényű és fogyatékkal élő gyermekek (children with special educational needs and disabilities)

esetmenedzserek pontosabban lépnek kapcsolatba az információk, szolgáltatások és források szélesebb körével.

(Értelmi) fogyatékossgal élő gyermekek szüleinek képzése

Minden szülő felelős gyermeke neveléséért és oktatásáért. Ezt a legnehezebb szakmaként határozzák meg, a szülők azonban ritkán kapnak képzést vagy szakmai támogatást. Az értelmi fogyatékos gyermekek esetében a szülőknek sok olyan kiegészítő tudásra van szükségük, amelyekkel kapcsolatban a szülőknek nem feltétlenül van tapasztalatuk, és amelyek meglehetősen speciálisak. A képzéssel kompetensebbnek és magabiztosabbnak érzik magukat azáltal, hogy tudják, mit és hogyan csinálnak, a mentális jólétük is javulni fog. Az intézmények és a szakemberek nem állandóak a gyermek életében, csak a szülei, ezért a képzésük az, ami a gyermek érdekeit a legjobban szolgálja. A sajátos szükségletű gyermekek szüleinek is támogatásra van szükségük saját jólétük fenntartásához, ami szintén része az általunk javasolt képzésnek.

Szakemberek és más szülők képzése

A befogadás mindenki számára előnyös, de míg a kisebbségi csoportok számára nyilvánvaló lehet, hogy miért, a többségi családok és szakemberek számára nem feltétlenül az. Ők nehezen érthetik meg az értelmi fogyatékos gyermekeket nevelő családok valóságát, képzésükkel az előítéletek és sztereotípiák felszámolhatók.

Az országok túlnyomó többségében a szülőkkel való együttműködés nem része a tanárképzési tanterveknek. A szülői vezetők általában semmilyen képzésben vagy kapacitásépítésben sem részesülnek, miközben döntő szerepet játszanak az oktatási intézményekben.

A szülők szerepe

A szülőknek mint elsődleges nevelőknek szükségük van a felhatalmazás támogatására, hogy kapunyitókká és állványozókká váljanak gyermekeik jobb tanulása érdekében. Meg kell érteniük, hogy az új oktatási paradigmák miatt előnyösebbek gyermekeik számára, mint a saját gyermekkorukban tapasztalt régi utak. Egyre több szülő aggódik gyermeke jóléte miatt (míg mások plusz terhet raknak a vállukra), és meg kell állítani azt a globális tendenciát, hogy azok, akik megengedhetik maguknak, kivonulnak a közoktatásból vagy a formális oktatásból, mint olyanból. Egy olyan világban, ahol az iskolák új munkamódszereket keresnek, a szülők pedig aggódnak, az egyetlen út a szülők – mindannyiuk – bevonása a formális oktatás 21. századi igényeknek megfelelő átalakításába, és az új utak közös meghatározása. A szülőknek és a tanároknak magukat a gyerekeket is be kell vonniuk, és együtt kell felfedezniük az ismeretlen területet. Olyan időket élünk, amikor az a fajta oktatás, amelyet a gyerekeknek kínálnunk kell, nem hasonlít semmihez, amit a mai felnőttek többsége megtapasztalt, és a pedagógusoknak - legyenek azok szülők vagy szakemberek – együtt kell felfedezniük. Ráadásul a szülők az iskolán kívüli valóság perspektíváját hozzák be, hiszen ők a politikai döntéshozók, a jövőbeli munkaadók, a szülőkön kívül a befolyásoló tényezők.

A szülők igényei

A hasznos anyagok biztosítása érdekében a konzorcium a szülőknek szóló online képzési anyagok és a Jobb együtt kézikönyv elkészítése előtt fókuszcsoportokat és felméréseket végzett a szülők és szakemberek körében.

A válaszok, a kutatások és a konzorciumi tagok szakmai tapasztalatai alapján a legfontosabb igények a következők:

- A szülők számára nagyon fontos, hogy olyan terapeuta legyen, aki nem csak a gyermekükkel, hanem velük is jól kommunikál.
- A legtöbb értelmi fogyatékos gyermek több terapeutával dolgozik együtt, és a szülők többsége nagyon hasznosnak találná, ha lenne egy esetmenedzser, aki koordinálná az ellátást. Fontos azonban megjegyezni, hogy nem mindenki érzi így, ezért fontos, hogy megmaradjon a lehetőség azoknak a szülőknek, akik maguk szeretnék ezt megtenni, és továbbra is szükségük van a támogatásra. A kommunikáció, a logisztika, a csapatmunka, a mindennapi élet rutinjához való alkalmazkodás és a bizalom a szülők leggyakoribb kihívásai a terapeutákkal kapcsolatban.
- A szülők nagyon fontosnak tartották, hogy a terapeuta fejlessze a gyermekük fejlődésével és tanulásával kapcsolatos készségeiket és önbizalmukat. Szívesen tanulnak többet
- Néhány szülőnek sok pozitív tapasztalata van a befogadással kapcsolatban a kortársakkal való interakció, a tanárok tájékoztatása, az értelmi fogyatékos gyermekek képviselője, vagy a gyermekük számára biztosított megfelelő tanterv és tevékenységek révén, de sajnos ez nem minden értelmi fogyatékos gyermeket nevelő szülőre igaz.
- A befogadásra irányuló stratégiák közé tartozik a gyermekek érzelmeinek és autonómiájának támogatása, a terapeutákkal való együttműködés, a szakemberekkel való együttműködés és információcsere, a proaktivitás és az iskolai tevékenységekben való részvétel. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha teret és lehetőséget kapnak erre.
- Még mindig gyakran küzdenek azzal, hogy lerombolják azokat a mítoszokat, amelyek szerint az értelmi fogyatékos gyermekek befogadása akadályozza a tipikusan fejlődő gyermekek fejlődését, hogy az értelmi fogyatékos gyermekek nem bíznak abban, hogy képesek lesznek nagy teljesítményeket elérni.
- A speciális oktatási források még mindig alacsonyak, nem minden gyermek jut megfelelő szakemberekhez.
- A szülők gyakran küzdenek az iskola és a terapeuták közötti együttműködésért, mivel ez gyakran megtörténik.
- Bár a legtöbb értelmi fogyatékos gyermeket nevelő szülő nagy erőfeszítéseket tesz a jogszabályok megismerése érdekében, gyakran nehezen értik meg és küzdenek saját és gyermekeik jogaiért.

Érdekérvényesítő eszközök

Bármi lehet olyan érdekérvényesítő eszköz, amely segít abban, hogy pozitív módon juttassa el üzenetét a célcsoportokhoz.

Amivel már rendelkezik

Miután áttekintette a célcsoportjait, a környezetében lévő elősegítő tényezőket és akadályokat, ideje felmérni, hogy jelenleg milyen eszközöket használ az értelmi fogyatékossgal élő gyermekek és családjaik befogadásával kapcsolatos nézeteinek népszerűsítésére. Vannak már kialakult csatornái a döntéshozókhöz? Lehet, hogy csak pontosítania kell az üzeneteit, vagy jobban odafigyelhet arra, hogy ezeket érdekérvényesítő eszközként használja.

Példák a már meglévő érdekérvényesítő eszközökre:

- Nemzetközi szerződések és szakpolitikai dokumentumok - használjon idézeteket
- Kutatási cikkek
- Megosztható eredmények - jobb tanulási eredmények, magasabb szintű jólét stb., amelyeket a kísérleti tevékenységek bizonyítottak
- Fényképek - de kérjük, vegye figyelembe a gyermekek személyiségi jogait, és soha ne osszon meg olyan fényképet, amelyeken felismerhető személyek szerepelnek
- Média cikkek
- Már kidolgozott módszertan

Mit kell fejleszteni

Ha rájön, hogy vannak olyan embercsoportok, akiket feltétlenül meg kell győzni, de még mindig nem célzottan, itt az ideje, hogy új eszközöket dolgozzon ki a megszólításukhoz.

Példák az Ön által nyújtható érdekérvényesítő eszközökre:

- Ajánlások
- Saját kutatási eredmények
- Infografikák arról, hogy mit népszerűsítesz
- Videók, hangfelvételek, fényképek - ismét a személyiségi jogokat szem előtt tartva
- Hírlevelek
- Weboldal
- Közösségi média posztok

Érdekérvényesítés tájékoztató 1 - A Parenting Together tanfolyam

A szülők kapacitásépítési igényei

Amit tudunk

A szülők már tudják, hogy az ő felelősségük, hogy gondoskodjanak gyermekeikről, de a szakemberek felelőssége, hogy támogassák őket a gyermek érdekében. Minden szülő a legjobbat akarja a gyermekének, és ha ismeretekkel és szolgáltatásokkal támogatják őket, akkor növelhetik az ehhez szükséges képességeiket.

Honnan tudjuk

Számos kutatási bizonyíték támasztja alá a szülők kapacitásépítésének gondolatát, és korábbi kutatásokból az is ismert, hogy az online képzések a kívánt rugalmasságot nyújtják a szülők számára, akik gyakran túlterheltek a napi munkájuk és a szülői feladatok együttes ellátása miatt. Az értelmi fogyatékos kisgyermekek szüleinek további támogatási igényeik vannak, amelyek az ő speciális kihívásaikon alapulnak. Ismereteinket a konzorcium által a Parenting Together projekt keretében végzett fókuszcsoportok és felmérések alapján finomítottuk.

Mit tehet a politika?

Európai/nemzetközi szinten

Az európai és nemzetközi politikai döntéshozók biztosíthatják a megfelelő képzésekhez rendelkezésre álló finanszírozást, támogathatják, hogy a jól működő gyakorlatok nemzetközileg is átültethetők és átvihetők legyenek, és hogy a pedagógusok alatt ne csak a hivatásos pedagógusokat, hanem a szülőket is értsük.

Nemzeti szinten

A nemzeti politika feladata annak biztosítása, hogy minden szülő hozzáférjen a képzéshez és a támogató szolgáltatásokhoz, és hogy a szakemberek folyamatos segítségével szabadon hozhasson döntéseket.

Helyi/regionális szinten

Egy országon belül nagy különbségek lehetnek a családok életkörülményei és hozzáállása között, a nemzeti és regionális politika feladata, hogy tovább testre szabja és felmérje a rendelkezésre álló támogatás iránti igényt, és biztosítsa, hogy a helyi érdekelt hangot és lehetőséget kapjanak.

Intézményi szinten

Az intézmények azok, amelyek rendszeresen találkoznak a családokkal, az ő szerepük az, hogy beszámoljanak a politikai döntéshozóknak az igényeikről, valamint az intézményekben esetleg felmerülő képzési vagy szolgáltatási hiányosságokról. A formális oktatási intézményekben dolgozó szakembereknek is szakmai felelősségük van a szülők támogatásában, és ezt az üzenetet rendszeresen meg kell erősíteni, miközben a vezetői döntésekben is figyelembe kell venni.

Érdekérvényesítés tájékoztató 2 - Az esetkezelés kézikönyve

Az esetkezelési rendszer bevezetésének feltételei

Amit tudunk

Az esetkezelés hatékony, olcsó és ügyfélközpontú módszer, ha alkalmazzák, mivel egy esetkezelő sok segítséget jelenthet a különböző körülmények között élő családoknak: például olyan családoknak, amelyeknek a gyermekei több különböző terápiára járnak, vagy olyan családoknak, amelyeknek különleges szükségletű gyermekeik vannak.

Honnan tudjuk

Amikor a szülők szembesülnek azzal a ténnyel, hogy gyermekeiknek szakmai segítségre van szükségük a fejlődésükben, gyakran összezavarodnak: hol kezdjék el, melyik terápiát válasszák, mennyi ideig kell az egyes terápiákat elvégezni. Őket. Információhiányuk és kétségbeesésük miatt, hogy a lehető legrövidebb időn belül a lehető legtöbbet akarják tenni, olyan terápiákat választhatnak, amelyek egymás ellenében hatnak, mivel a terapeuták nem kommunikálnak egymással. Az interneten keresik a válaszokat, nem feltétlenül találják meg a legmegfelelőbb megoldásokat és terápiákat.

Ideális esetben lenne egy szakértői csoport, amely mozgásterapeutákból, logopédusokból, pszichológusokból stb. állna, akik a gyermeket "esetnek" tekintik, és értékelnék az állapotot, és javasolják a következő szükséges terápiát. Ezt a nemzetközi kutatásokból tudjuk, és ha megnézzük azoknak az országoknak és területeknek a sikerét, amelyek már bevezették.

Az esetkezelés a szociális munka egyik legfontosabb aspektusa; részletes és szervezett, többlépcsős folyamatot biztosít, amely biztosítja, hogy az egyén szükségleteinek és jólétének kielégítése érdekében minden lényeges szempontot figyelembe vegyenek.

Az esetmenedzsment segít felmérni, megtervezni, nyomon követni és értékelni a szolgáltatásokat és a lehetséges lehetőségeket az ügyfél szükségleteinek kielégítésére. Az esetkezelés lehetővé teszi a szociális munkások számára, hogy egyénileg az ügyfél és családja szükségleteire összpontosítsanak a lehető legjobb ellátás és eredmények biztosítása érdekében.

Mit tehet a politika?

Európai/nemzetközi szinten

Az európai és nemzetközi politikai döntéshozók támogathatják a tudáscsere lehetőségét azokban a nemzetekben, amelyek már megvalósították, és azokban is, amelyek még nem. Ők azok, akik nemzetközi iránymutatásokat és szabványokat állíthatnak fel, amelyek aztán hatással lesznek a nemzeti döntéshozókra.

Nemzeti szinten

A nemzeti politikai döntéshozók felelősek a jogi keretrendszer kialakításáért, amely az esetkezelést lehetséges alternatívává teszi, és biztosítja a szükséges pénzügyi háttérrel.

Helyi/regionális szinten

Egy országon belül nagy különbségek lehetnek a családok életkörülményei és hozzáállása között, a nemzeti és regionális politika feladata, hogy tovább testre szabja és felmérje a rendelkezésre álló támogatás iránti igényt, és biztosítsa, hogy a helyi érdekeltek hangot és lehetőséget kapjanak.

Intézményi szinten

Az intézmények azok, amelyek rendszeresen találkoznak a családokkal, az ő szerepük az, hogy beszámoljanak a politikai döntéshozóknak az igényeikről, valamint az intézményekben esetleg felmerülő képzési vagy szolgáltatási hiányosságokról. A formális oktatásban az iskolák vezetésének támogatnia kell a személyzetet abban, hogy elfogadják a megközelítést, hogy lássák, hogy ez nem egy plusz teher, hanem valami, ami nemcsak a gyermekek számára előnyös, hanem a szakmai munkájukat is támogatja. Meg lehetne teremteni a feltételeket ahhoz, hogy egy ilyen rendszer létrejöjjön.

Érdekérvényesítés tájékoztató 3 - “Együtt jobb” képzési keretrendszer

A tanárok, iskolavezetők, egyéb szakemberek és szülői vezetők kapacitásépítési igényei az inkluzív oktatásban.

Amit tudunk

Bár a legtöbb szakember tudja, hogy a befogadás a legjobb út a jövőbe, gyakran hiányoznak az erőforrások mind tudás, mind pedig pénzügyek tekintetében. A szakemberek képzése elengedhetetlenül fontos a fenntartható és jól működő rendszerhez.

Honnan tudjuk

A sajátos nevelési igényű és fogyatékkal élő gyermekek (SEND) mindennapos tanórákon való részvételét kiemelt prioritásnak tekintjük. Ennek ellenére a gyakorlati megvalósítását számos tényező befolyásolja, amelyek közül néhány a különböző érdekelt felek – például a tipikusan fejlődő gyermekek szülei és a tanárok – bevonásával és hozzáállásával függ össze.

Fontos, hogy az inklúzió és az inkluzív oktatás nemcsak a sajátos nevelési igényű gyermekek (pl. barátságok, fokozott szociális kezdeményezések, kapcsolatok és hálózatok), hanem a sajátos nevelési igényű gyermekek, szüleik és tanáraik számára is előnyös (pl. nagyobb lehetőségek a tevékenységek elsajátítására mások gyakorlásával és tanításával, az empátiakészség fejlesztése, az egyéni különbségek fokozott megbecsülése és elfogadása).

A Parenting Together bizonyítékokon alapuló keretrendszer, az “Együtt jobb” célja, hogy információt, tevékenységeket és javaslatokat nyújtson a gondolkodáshoz, hogy érzékenyítse és előmozdítsa a befogadással és az inkluzív oktatással kapcsolatos pozitív hozzáállást. A keretrendszer a tipikusan fejlődő gyermekek szüleinek és a tanároknak szól, akik fontos szerepet játszanak az esélyegyenlőség és az inkluzív oktatás, következésképpen a nagyobb társadalmi befogadás és az igazságosabb társadalom előmozdításában, ahol minden gyermek és családjaik jogai érvényesülnek.

Mit tehet a politika?

Európai/nemzetközi szinten

Az európai és a nemzetközi politika feladata a fő iránymutatások meghatározása és a szakemberek minimális tudásigényének meghatározása, amely biztosítja, hogy a szakemberek inkluzív módon tudjanak dolgozni. Ez aztán hatással lesz a nemzeti politikai döntéshozókra. A tudáscserére és a képzésre szánt pénzügyi források rendelkezésre bocsátása szintén fontos eszköze a kapacitásépítés előmozdításának.

Nemzeti szinten

A nemzeti politikai döntéshozók felelőssége annak biztosítása, hogy a szolgáltatás előtt és a szolgáltatásban dolgozó valamennyi szakember megfelelő képzésben részesüljön, és megfelelő erőforrásokkal rendelkezzen a befogadó jellegű munkavégzéshez. A nemzeti szint is ösztönözheti a szülőket a kapacitásépítésben való részvételre azáltal, hogy elismeri az iskolai szerepvállalás értékét, és biztosítja az ehhez szükséges forrásokat.

Helyi/regionális szinten

A helyi és regionális politikai döntéshozók feladata, hogy értékeljék saját regionális környezetüket, és jelentést tegyenek az országos szintnek, amennyiben további szolgáltatásokra van szükség.

Intézményi szinten

Az intézményeknek olyan szabályozásokkal kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik szakembereik számára, hogy folyamatos szakmai fejlődésre legyen lehetőségük a befogadás területén, és szorosan figyelemmel kísérjék ügyfeleik és alkalmazottaik igényeit, valamint jelentést tegyenek a regionális és nemzeti politikai döntéshozóknak. Hasonlóképpen az iskolák vezetésének is elő kell mozdítania és támogatnia kell a szülők tanulását. A szülők és szakemberek közös és/vagy kölcsönös tanulási lehetőségei szintén bevált jó gyakorlatnak számítanak.